

Sykehjemsetatens veileder for bruk av institusjonsplasser

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Bakgrunn for valg av inklusjons- og eksklusjonskriterier.....	4
Fritt sykehjemvalg i langtidshjem.....	4
Finansiering av langtidsplasser	4

Ekstra ressurskrevende pasienter/beboere	4
Oppholdstyper	4
Dagopphold	4
Ordinært dagsenter	4
Dagsenter for personer med kognitiv svikt/demenssykdom.....	5
Inn på Tunet.....	5
Dagopphold for personer med hørselshemming.....	6
Trygghetsplasser.....	6
Helsehus - tidsavgrenset opphold.....	7
Korttidsplass.....	7
Rehabiliteringsplass.....	7
Lindrende plasser	8
Avlastningsopphold for hjemmeboende	8
Rullerende opphold for hjemmeboende	8
Korttidsplasser – skjermet	9
Korttidsplass for personer med ruslidelser	9
Plasser for personer med MRSA (Meticillinresistente Staphylococcus aureus)	10
Langtidsplasser.....	10
Samboergaranti.....	10
Ordinær langtidsplass	11
Spesialplasser – langtid	11
Skjermet plass.....	11
Forsterket skjermet plass for personer med demens.....	12
Forsterket skjermet plass for personer med alvorlige demens lidelser.....	12
Forsterket skjermet plass for yngre personer med demenssykdom	12
Ordinær plass for personer med døvhet/hørselshemming	13
Plass for personer med ruslidelser	13
Plass for personer med psykiske lidelser	14
Langtidsplass for personer med multitraumeskade med omfattende fysiske funksjonshemninger og stort bistandsbehov, og nevrologiske lidelser.....	14
Plass for personer med MRSA (Meticillinresistente Staphylococcus aureus)	15
Henvendelse og søknad om opphold.....	15
Egensøknad	15
Tildeling, forvaltning og revurdering	15
Vedlegg/lenker/henvisninger.....	16

Innledning

Sykehjemsetaten skal gi personer med behov for heldøgns pleie, rehabilitering og omsorg et best mulig tilbud innenfor de vedtatte politiske, økonomiske og administrative rammer i Oslo kommune.

Oslo har 39 langtidspsykehjem og fire helsehus. Langtidshjemmene er beboernes hjem resten av livet og hverdagen skal gjenspeile det. Helsehusene er et korttidstilbud hvor pasientene tilbys relevant behandling, pleie, omsorg og/eller rehabiliteres til å mestre hverdagen i eget hjem.

Tjenestene retter seg primært til eldre over 67 år. Det er unntak for alderskriteriet på enkelte spesialplasser.

Denne veilederen er et arbeidsredskap til bruk i samarbeidet mellom bydelene og Sykehjemsetaten ved forvaltning og tildeling av plasser og skal legge til rette for mest mulig lik praksis og likeverdige helsetjenester ved vurdering av omsorgsbehov.

Hensikten er å beskrive Sykehjemsetaten sitt tjenestetilbud og sikre riktig tilbud til den enkelte pasient/beboer gjennom tydeliggjøring av inklusjonskriteriene for de ulike tilbudene.

Dokumentet erstatter «Inntakskriterier og innhold i Oslosykehjemmene».

Dokumentet oppdateres fortløpende. Sykehjemsetaten mottar tilbakemeldinger knyttet til dokumentet på e-post: postmottak@syke.oslo.kommune.no

Bakgrunn for valg av inklusjons- og eksklusjonskriterier

Veilederen beskriver den enkelte plasstype i hovedtrekk. Inklusjons- og eksklusjonskriteriene er utarbeidet med mål om å levere forsvarlige tjenester for å imøtekomme bydelenes behov innenfor rammene av tilgjengelige ressurser. Kriteriene er utarbeidet fra følgende hovedpremisser:

- Bruker-/pasient-/beboerbehov
- Personen skal kunne nyttiggjøre seg tilbudet som beskrevet for plasstypen
- Personen kan ikke ha vedvarende atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige pasienter/beboere, avdelingens kompetanse og drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Fritt sykehjemvalg i langtidshjem

Det er fritt sykehjemvalg ved tildeling av langtidsopphold i Oslo kommune. Det innebærer at personer med vedtak om langtidsopphold kan velge hvilket langtidshjem de vil bo i, forutsatt at langtidshjemmet har tjenestetilbud som møter personens behov. Søkere kan oppgi og få registrert inntil tre ønskede langtidshjem. Dersom ingen av de ønskede langtidshjemmene har ledig plass, vil det tildeles en midlertidig plass. Personer med vedtak som bor hjemme kan velge å takke nei til midlertidig plass, forutsatt at bydel kan tilby forsvarlige helse- og omsorgstjenester i hjemmet. Vedkommende vil da fortsatt være registrert på vente-ønskeliste. Når man har fått tildelt plass på ett av sine tre ønskede langtidshjem, strykes man av vente-ønskelisten til eventuelle andre langtidshjem.

Finansiering av langtidsplasser

Bydelene betaler fast pris for langtidsplasser uavhengig av omsorgsbehov og plasstype. Prisen fastsettes årlig av bystyret. Unntatt fra denne modellen er plasser for yngre personer med demenssykdom på Villa Enerhaugen, og spesialplasser for yngre beboere med nevrologiske sykdommer og multitraumeskade med omfattende fysiske funksjonshemminger og stort bistandsbehov. For disse plassene inngås det kontrakt mellom bydel og Sykehjemsetaten hvor tjenestebehov og pris avtales særskilt (kontraktplasser).

Ekstra ressurskrevende pasienter/beboere

Uavhengig av vedtak og type plass vil noen brukere i kortere eller lengre tid ha behov for ressurser ut over det som dekkes av fastsatt pris. Det inngås da avtale mellom bydel og institusjon om «ekstra ressurskrevende pasient/bruker» (se vedlegg). Behovet vurderes ut fra medisinske behov, pleiebehov, atferdsproblematikk og pasientsikkerhet.

Bruk av ekstra ressurser er en midlertidig løsning hvor behov og omfang vurderes fortløpende i dialog mellom bydel og institusjon, inntil behovet opphører eller etter revurdering og overflytting til annet tilbud i eller utenfor Sykehjemsetaten.

Avtale om ekstra ressurser gjøres når personen har behov for og/eller atferd som belaster avdelingens ordinære drift slik at det kreves betydelige ressurser utover veiledende bemanningsnormer.

For pasienter som har fastvakt på sykehus må det ved overføring til helsehus, vurderes å videreføre fastvaktordning.

Oppholdstyper

Dagopphold

Dagsentrene i Sykehjemsetaten tilbyr dagopphold inntil fem dager i uken til hjemmeboende. St. Hanshaugen omsorgssenter gir tilbud syv dager i uken. Dagopphold skal støtte oppunder målsettingen om at alle skal bo lengst mulig i egen hjem.

Det er fire typer dagopphold:

1. Ordinært dagopphold
2. Dagsenter for personer med kognitiv svikt/demenssykdom
3. Dagsenter for personer med hørselshemming
4. Inn på tunet

Ordinært dagsenter

Hva tilbys:

- Oppfølging av funksjonsevne
- Sosial omgang

- Aktiviteter
- Felles måltider
- Helhetlig oppfølging i samarbeid med bydelen

Inklusjonskriterier:

- Redusert mulighet for å oppsøke andre sosiale arenaer på grunn av fysiske og/eller kognitive utfordringer
- Behov for hverdagsmestring
- Nedsatt egenomsorg og behov for langvarig oppfølging

Eksklusjonskriterier:

- Kognitiv svikt, atferdsproblematikk eller demensdiagnose som medfører behov for skjerming/mindre gruppe
- Pleiebehov og/eller medisinske behov som ikke kan ivaretas på dagsenteret

Dagsenter for personer med kognitiv svikt/demenssykdom

Hva tilbys:

- Sosial omgang
- Aktiviteter
- Felles måltider
- Oppfølging av funksjonsevne
- Helhetlig oppfølging i samarbeid med bydelen

Inklusjonskriterier:

- Redusert mulighet for å oppsøke andre sosiale arenaer på grunn av fysiske og/eller mentale begrensninger
- Nedsatt egenomsorg og behov for langvarig oppfølging
- Kognitiv svikt eller demensdiagnose
- Behov for tilpasset oppfølging og tilrettelagt

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige brukere og avdelingens kompetanse og drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Pleiebehov og/eller medisinske behov som ikke kan ivaretas på dagsenteret

Inn på Tunet

Dagtilbud på gård primært for yngre personer med demenssykdom og tilbyr meningsfulle aktiviteter som gir mestringfølelse gjennom praktiske og sansefylte opplevelser. Alle aktivitetene bygger opp om sosial tilhørighet og fellesskap. Tilbudet er primært rettet mot fysisk spreke eldre personer med demenssykdom. Brukerne av dagtilbudet deltar i tilrettelagte aktiviteter på gården som stell av dyr, ivaretagelse av grønnsakhage med mer. Det er daglige turer i skog og mark, og gode måltidsopplevelser. Sykehjemsetaten har til enhver tid avtale med én eller flere virksomheter som er sertifisert.

Hva tilbys:

- Friluftsliv og fysisk aktivitet
- Målrettede og meningsfulle aktiviteter
- Deltagelse i gårdsdrift og snekkerverksted
- Sosialt fellesskap
- Matlaging og måltider
- Naturskjønne omgivelser
- Relevant spesialkompetanse

Inklusjonskriterier:

- Symptomer på kognitiv svikt
- Interesse og forutsetninger for fysisk aktivitet
- Kontinent og stort sett selvhjulpen på toalett
- Spiser selv

Eksklusjonskriterier:

Sykehjemsetatens veileder for bruk av institusjonsplasser - oppdatert 13.06.2019

- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse som medfører at bruker ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet.

Dagopphold for personer med hørselshemming

St. Hanshaugen omsorgssenter har en avdeling for beboere som har døvhet/hørselshemming eller døvblindhet. Noen av medarbeiderne har selv døvhet/hørselshemming. De fleste av medarbeidere i avdelingen behersker tegnspråk.

Hva tilbys:

- Sosial omgang
- Aktiviteter
- Felles måltider
- Hverdagsmestring
- Helhetlig oppfølging i samarbeid med bydelen
- Tolk til alle aktiviteter, arrangementer og samtaler på huset hvor det er behov for dette
- Samarbeid med døvekirken, bla. andakt for beboerne annenhver uke
- Samarbeid med frivillighetssentralen for døve.
- Tilrettelegging for deltakelse på eldreposter for døve og andre arrangementer utenfor institusjonen
- Avdelingen har egnet brannvarslingssystem for hørselshemmede

Inklusjonskriterier:

- Redusert mulighet for å oppsøke andre sosiale arenaer på grunn av fysiske og/eller mentale begrensninger
- Nedsatt egenomsorg og behov for hverdagsmestring
- Døvhet
- Døvblindhet
- Sterkt nedsatt hørsel
- Bør være tegnspråklig/forstå/ha forstått tegnspråk)
- Benytter eller forstår tegnspråk/taktilt tegnspråk eller tegn til tale

Eksklusjonskriterier:

- Kognitiv svikt, atferdsproblematikk eller demensdiagnose som medfører behov for skjerming/ mindre gruppe
- Varig manglende motivasjon til å nyttiggjøre seg tilbudet
- Pleiebehov og/eller medisinske behov som ikke kan ivaretas på dagsenteret

Trygghetsplasser

En trygghetsavdeling er et tilbud til eldre som har kommet i en vanskelig hjemmesituasjon, og som i en kortere periode har behov for hjelp og omsorg i trygge omgivelser. Søker må ta med egne medisiner, hjelpemidler og annet utstyr. Trygghetsavdelingen vasker ikke privat tøy. Det er ikke lege tilknyttet trygghetsavdelingene. Ved behov for legetilsyn under oppholdet, vil personalet bistå med å kontakte fastlege eller legevakt. Trygghetsavdelingene har ikke fysioterapeut eller ergoterapeut.

Hva tilbys:

- Inntil tre ukers opphold
- Enkel pleie som stell av sår
- Hjelp til dusj
- Dosering og administrering av egne medisiner
- Måltider sammen med andre beboere
- Sosialt samvær
- Tilbud om å delta i aktiviteter
- Sykepleiekompetanse hele døgnet - avdelingene har ikke eget nattpersonale, men det er mulig å tilkalle sykepleier ved akutte hendelser
- Behjelpelig med å kontakte bydelen ved ønske eller behov for nye eller økte tjenester

Inklusjonskriterier:

Sykehjemsetatens veileder for bruk av institusjonsplasser - oppdatert 13.06.2019

- Ha behov for omsorg, hjelp og støtte i trygge omgivelser
- Hjemmeboende eldre
- Forflytter seg selv
- Vasker og steller seg selv, evt. med noe bistand
- Kan selv ringe/kontakte avdelingen
- Fungerer i et sosialt fellesskap

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Behov for medisinsk tilsyn

Helsehus - tidsavgrenset opphold

Bydelene forhåndsbestiller antall plasser i helsehus omtalt som «en bloc». Ved behov kan det kjøpes ekstra plasser, omtalt som «utover en bloc».

Overordnet målsetting for opphold i helsehus er å komme tilbake til eget hjem. I samarbeid med bydel og relevante faggrupper utarbeides plan med målsetting og konkrete tiltak. Det tilbys også lindrende behandling i livets siste fase.

Korttidsplass

Hva tilbys:

- Medisinsk utredning, oppfølging og behandling
- Tverrfaglig vurdering
- Trening i daglige aktiviteter (ADL)
- Vurdering av omsorgsbehov
- Henvvisning og samarbeid med andre instanser
- Pleie og omsorg ved livets slutt

Inklusjonskriterier:

- Hjemmeboende med omsorgsbehov som ikke kan ivaretas i hjemmet
- Behov for pleie og omsorg i livets siste fase
- Behov for trening av daglige aktiviteter

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Aktivt illegalt rusmisbruk

Rehabiliteringsplass

Hva tilbys:

- Tverrfaglig kartlegging og utredning av funksjonsnivå og behov
- Medisinsk oppfølging
- Individuelt tilpasset trening med fysioterapeut og/eller ergoterapeut
- Vurdering av omsorgsbehov

Inklusjonskriterier:

- Nedsatt funksjonsnivå med potensiale for rehabilitering og egentrening
- Tverrfaglig vurdert rehabiliteringspotensiale
- Pasienten er i stand til å ta instruksjon og delta i spesifikk trening
- Motivasjon til å nyttiggjøre seg tilbud

Eksklusjonskriterier:

Sykehjemsetatens veileder for bruk av institusjonsplasser - oppdatert 13.06.2019

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Varig manglende motivasjon til å nyttiggjøre seg tilbudet
- Behov for omfattende langvarig spesialisert rehabilitering

Lindrende plasser

Tilbudet er utviklet for alvorlig syke og døende pasienter uavhengig av diagnose.

Ved behov for lindrende plass skal det være opprettet dialog mellom bydel, Formidlingen i SYE og lindrende enhet, før plass tildeles.

Hva tilbys:

- Lindrende behandling, pleie og omsorg
- Ivaretagelse av psykiske, sosiale og åndelige/eksistensielle behov
- Relevant spesialkompetanse
- Enerom

Inklusjonskriterier:

- Behov for lindrende behandling
- Kort forventet levetid
- Enheten er et tilbud også til yngre pasienter
- Pasienten kan komme fra hjemmet, fra sykehus, hospice eller et annet helsehus
- Inklusjon basert på symptomer ikke diagnose

Avlastningsopphold for hjemmeboende

Avlastningsopphold skal bidra til å gi eldre muligheten til å bo hjemme lengst mulig. Dette tilbudet er ment for å gi pårørende avlastning. Det kan ikke kreves egenandel for korttidsopphold som primært ytes for å avlaste pårørende i deres omsorgsoppgaver. Oppholdet kan være rullerende.

Hva tilbys:

- Hverdagsmestring
- Oppfølging av ernæring
- Sosial kontakt
- Medisinsk oppfølging etter behov

Inklusjonskriterier:

- Pårørende har behov for avlastning grunnet særlig tyngende omsorgsarbeid

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Rullerende opphold for hjemmeboende

Rullerende opphold er et tilbud til hjemmeboende og skal bidra til at de kan bo hjemme lengst mulig.

Hva tilbys:

- Hverdagsmestring.
- Oppfølging av ernæring.
- Sosial stimulering
- Aktiviteter/trening

- Medisinsk oppfølging etter behov

Inklusjonskriterier:

- Behov for bistand til å opprettholde funksjoner

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Korttidsplasser – skjermet

Hva tilbys:

- Medisinsk oppfølging og behandling
- Tverrfaglig vurdering
- Trening av daglige aktiviteter (ADL)
- Vurdering av omsorgsbehov
- Henvisning og samarbeid med andre instanser
- Skjerming
- Demensvennlige omgivelser
- Kompetanse på pårørendestøtte
- Kompetanse på demens og miljøbehandling
- Etter avtale med bydel starte utredning av ukjent kognitiv svikt i samarbeid med bydelens demensteam

Inklusjonskriterier hvor minst to kriterier må være oppfylt:

- Kognitiv svikt
- Behov for skjerming
- Må kunne nyttiggjøre seg tilbudet
- Atferdsforstyrrelser
 - Delir med stor motorisk uro
 - Sterk motorisk uro
 - Sterk utferdstrang
 - Agitert adferd
 - Vandring

Eksklusjonskriterier:

- En atferd som påvirker avdelingens drift i betydelig grad og på en slik måte at det må iverksettes tiltak som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Stor pleietyngde, f. eks. hjelp av to til stell, kompliserte sår, terminal pleie
- Aktivt illegalt rusmisbruk

I samarbeid mellom bydel og Sykehjemsetaten er det mulig å vurdere tilrettelegging for ekstra ressurskrevende pasienter. For pasienter som har fastvakt på sykehus må det ved overføring til helsehus, vurderes å videreføre fastvaktordning.

Korttidsplass for personer med ruslidelser

Sykehjemsetaten har seks korttidsplasser for personer med ruslidelser, som i en kortere periode er i behov av somatisk helsehjelp. Ved behov for korttidsplass for person med ruslidelse skal det være opprettet dialog mellom bydel, Formidlingen i Sykehjemsetaten og Stovnerskogen sykehjem, før plass tildeles.

Hva tilbys:

- Sosialt miljø med aksept og tillit
- Ernæringsoppfølging
- Relevant spesialkompetanse

- Ikke sentrumsnær plassering
- Tverrfaglig opptrening
- Organisering i egen enhet
- Toleranse for lovlige rusmidler

Inklusjonskriterier:

- Behov for medisinsk oppfølging
- Ruslidelse
- Behov for fysisk opptrening, pleie og omsorg
- Bydel har avklart opphold med institusjonen og formidlingen

Eksklusjonskriterier:

- Bruk av illegale rusmidler
- Behov for avrusning
- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Plasser for personer med MRSA (Meticillinresistente Staphylococcus aureus)

Sykehjemsetaten har seks plasser på Ammerudlunden sykehjem med spesialkompetanse på MRSA. En til to av disse brukes til kortvarig innleggelse for sanering av MRSA smitte.

Hva tilbys:

- Spesialkompetanse på sanering av MRSA
- Kortvarig innleggelse med saneringsforsøk
- Råd og veiledning for lokal behandling

Inklusjonskriterier:

- Bærer av MRSA med kompliserende faktorer
- Store utfordringer med å etterleve tilstrekkelige smitteverntiltak i samvær med andre pasienter.
- Positive MRSA prøver tatt innenfor de siste fire ukene før forespørsel om innleggelse
- Fortsatt positiv MRSA etter behandling med antibiotika
- Utprøvd og dokumentert nødvendige tiltak
- Konferert og avtalt innleggelse

Eksklusjonskriterier:

- Kronisk MRSA bæreskap uten kompliserende faktorer
- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnorm

Langtidsplasser

Målgruppen for tjenesten er personer som er varig ute av stand til å ta vare på seg selv, og som ikke lenger mestrer dagliglivets gjøremål på grunn av kognitivt eller fysisk funksjonstap. Personer som ikke får dekket sitt daglige behov for helsetjenester/pleie og omsorg i eget hjem på et forsvarlig nivå.

Samboergaranti

Ektepar/samboere som ønsker å bo sammen på institusjon skal få anledning til det, selv om bare én av dem har vedtak om langtidsplass. Bemanningsnormen endres ikke som følge av samboergarantien.

Kriterier:

- Den ene part er i behov for og tildeles langtidsplass
- Den andre/hjemmeboende part trenger helse- og omsorgstjenester og ønsker å bo sammen med sin ektefelle/ samboer

Praktisk:

- Ektefelle/samboer søker om og tildeles korttidsopphold på langtids hjemmet der ektefellen bor. Hvis mulig og ønskelig tildeles opphold i dobbeltrom.
- Vedtak fattes for en til to til to måneder, og kan forlenges med en til to måneder om gangen, så lenge opphold er ønsket og nødvendig.
- Det kreves egenandel for opphold etter gjeldende satser for korttidsopphold.

Ordinær langtidsplassHva tilbys:

- Heldøgns pleie- og omsorg med helsepersonell, medisinsk oppfølging og behandling samt lindrende behandling i livets slutfase.
- Fellesskap gjennom ulike tiltak som bogrunder, måltider og ønskede aktiviteter.
- Individuelt tilpassede aktiviteter
- Hjemlige, gjenkjennbare og trivelige omgivelser i fellesarealer og beboerrom.

Inklusjonskriterier:

- Alvorlig fysisk og eller mental/kognitiv svikt som medfører helseutfordringer - og eller funksjonstap som medfører behov for varige heldøgns pleie - og omsorgstjenester som ikke kan kompenseres med andre tiltak
- Behov for varig medisinsk behandling og tverrfaglig oppfølging, omsorg og pleie

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Spesialplasser – langtid

Plassene har noe høyere bemanning med spesialkompetanse. Avdelingene er utviklet for å gi tilbud til mennesker som har symptomer på og/eller atferd som krever annen oppfølging og kompetanse enn hva som tilbys på ordinær langtidsplass.

Skjermet plassHva tilbys:

- Et miljø som fremmer trygghet, stabilitet og forutsigbarhet
- Høyere bemanning enn ordinær plass
- Organisering i mindre enheter – med noen unntak
- Relevant spesialkompetanse/ realkompetanse
- Tilrettelagte omgivelser så langt byggets beskaffenhet tillater det

Inklusjonskriterier:

- Diagnostisert og utredet med demens som hoveddiagnose eller annen permanent kognitiv svekkelse
- Behov for skjerming
- Kunne nyttiggjøre seg tilbudet
- Atferdsforstyrrelser
- Vandring og/eller motorisk uro

Eksklusjonskriterier

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet

Forsterket skjermet plass for personer med demens

Hva tilbys:

- Demensvennlige omgivelser
- Høyere bemanning enn skjermet plass
- Relevant spesialkompetanse/ realkompetanse
- Et miljø som fremmer trygghet, stabilitet og forutsigbarhet

Inklusjonskriterier:

- Demensdiagnose eller annen permanent kognitiv svekkelse med atferdsmessige og psykiske tilleggssymptomer (APSD)
- Behov for skjerming
- Kunne nyttiggjøre seg tilbudet
- Vandring og/eller sterk motorisk uro

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Psykisk sykdom som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet

Forsterket skjermet plass for personer med alvorlige demens lidelser

Hva tilbys:

- Demensvennlige omgivelser
- Relevant spesialkompetanse/ realkompetanse
- Et miljø som fremmer trygghet, stabilitet og forutsigbarhet
- Høyere bemanning enn forsterket plass

Inklusjonskriterier:

- Demensdiagnose med store atferdsmessige og psykiske tilleggssymptomer (APSD)
- Stort behov for skjerming
- Kunne nyttiggjøre seg tilbudet

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Psykiske symptomer som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet

Forsterket skjermet plass for yngre personer med demenssykdom

Hva tilbys:

- Fokus på mestring og selvstendighet
- Miljø tilrettelagt for beboergruppen
- Tilpassede aktiviteter
- Organisering i mindre grupper
- Relevant spesialkompetanse
- Et miljø som fremmer trygghet, stabilitet og forutsigbarhet
- Demensvennlige omgivelser

- Råd og veiledningstjeneste
- Høyere bemanning enn forsterket plass

Inklusjonskriterier:

- Alder under 65 år
- Diagnostisert demenssykdom
- Behov for hjelp til sosialisering og aktivisering
- Behov for skjerming
- Kunne nyttiggjøre seg tilbudet

Eksklusjonskriterier:

- Psykisk sykdom som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Ordinær plass for personer med døvhet/hørselshemming

St. Hanshaugen omsorgssenter har en avdeling for beboere som har døvhet/døvblindhet. Noen av medarbeiderne har selv døvhet/ hørselshemming. De fleste av medarbeidere i avdelingen behersker tegnspråk.

Hva tilbys:

- Døvetolk til alle aktiviteter, arrangementer og samtaler på huset
- Samarbeid med døvekirken, bl.a. andakt for beboerne annenhver uke
- Samarbeid med frivillighetssentralen for døve
- Tilrettelegging for deltakelse på eldresenter for døve
- Tilrettelegging for andre arrangementer utenfor sykehjemmet når dette er ønskelig
- Alle beboerrom og fellesrom på avdelingen har egnet brannvarslingssystem for hørselshemmede.

Inklusjonskriterier:

- Døvhet
- Døvblindhet
- Sterkt nedsatt hørsel
- Benytter eller forstår tegnspråk/taktilt tegnspråk eller tegn til tale

Eksklusjonskriterier:

- Pleie- og omsorgsbehov utover hva avdelingen kan tilby
- Psykiske symptomer som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Somatiske sykdommer/funksjonsnedsettelse som medfører at beboer ikke kan nyttiggjøre seg tilbudet
- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Plass for personer med ruslidelser

Ved behov for rusplass skal det være opprettet dialog mellom bydel, Formidlingen i SYE og Stovnerskogen sykehjem, før plass tildeles.

Hva tilbys:

- Sosialt miljø med aksept og tillit
- Relevant spesialkompetanse
- Ikke sentrumsnær plassering
- Organisering i egen enhet
- Toleranse for lovlige rusmidler

Inklusjonskriterier:

- Langvarig og pågående rusavhengighet
- Behov for behandling, pleie og omsorg

- Behov for medisinsk oppfølging
- Atferd knyttet til rus er hovedutfordring og er ikke forenelig med opphold i annen avdeling
- Bydel har avklart plasstype med institusjonen

Eksklusjonskriterier:

- Bruk av illegale rusmidler
- Behov for avrusning
- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer

Plass for personer med psykiske lidelser

Eldre beboere som har behov for et varig tilrettelagt tilbud i institusjon for oppfølging av symptomer som følge av psykisk sykdom, og som ikke kan ivaretas i andre avdelinger kan gis tilbud om opphold i tilrettelagt avdeling. Symptomene kan være i form av uttalt angst, hallusinasjoner, vrangforestillinger, alvorlig depresjon, utfordringer knyttet til atferd og lignende.

Hva tilbys:

- Spesialisert miljøbehandling og tillitsskapende tiltak
- Trygghet, tillit, stabilitet og forutsigbarhet i sine omgivelser
- Relevant spesialkompetanse
- Psykoterapeutisk miljø
- Samarbeid med spesialisthelsetjenesten - alderspsykiatri (for beboere over 65 år)
- Høyere bemanning enn ordinær plass

Inklusjonskriterier:

- Alvorlig psykisk lidelse som er hovedårsak til behovet for langtidsplass
- Beboer må være utredet og har fått en psykiatrisk diagnose
- Beboer må kunne nyttiggjøre seg av tilbudet

Eksklusjonskriterier:

- Atferd/behov som i betydelig grad påvirker øvrige beboere og avdelingens drift og som krever ressurser ut over veiledende bemanningsnormer
- Aktivt rusmisbruk
- Suicidalfare
- Kan ikke nyttiggjøres seg tilbudet

Langtidsplass for personer med multitraumeskade med omfattende fysiske funksjonshemninger og stort bistandsbehov, og nevrologiske lidelser

Sykehjemsetaten har plasser med tilbud til yngre mennesker med multitraumeskade med omfattende fysiske funksjonshemninger og stort bistandsbehov, og alvorlig nevrologisk sykdom. Plassene er unntatt prismodellen, og det inngås kostnadsdekkende kontrakt for den enkelte beboer. Ved behov for plass skal det være opprettet dialog mellom bydel, Formidlingen i Sykehjemsetaten og institusjon før plass tildeles.

Hva tilbys

- Særskilt oppfølging med tanke på yngre menneskers deltakelse i samfunnet
- Miljøterapeutisk kompetanse
- Tilpassede omgivelser
- Fellesarealer og beboerrom er tilpasset beboernes behov for plass
- Tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten
- Spesialkompetanse på medisinsk - teknisk utstyr ut over det som benyttes på ordinære avdelinger

Inklusjonskriterier:

- Permanente alvorlige fysiske funksjonshemninger etter traumer

- Nevrologiske sykdommer som utløser stort bistandsbehov, som for eksempel Huntington, MS, ALS, Parkinson og annet.

Eksklusjonskriterier:

- Kan ikke nyttiggjøre seg tilbudet
- Behov for rehabilitering

Plass for personer med MRSA (Meticillinresistente Staphylococcus aureus)

Sykehjemsetaten har langtidsplasser på Ammerudlunden sykehjem med spesialkompetanse på MRSA.

Hva tilbys:

- Heldøgns pleie og omsorg med helsepersonell, medisinsk oppfølging og behandling
- Fellesskap, måltider og aktiviteter
- Individuelt tilpassede aktiviteter
- Hjemlige, gjenkjennbare og trivelige omgivelser i fellesarealer og beboerrom
- Spesialkompetanse på MRSA
- Råd og veiledning for lokal behandling

Inklusjonskriterier:

- Alvorlig fysisk og/eller kognitiv svikt som medfører helseutfordringer – og/eller funksjonstap som medfører behov for varig heldøgns pleie - og omsorgstjenester som ikke kan kompenseres med andre tiltak
- Behov for varig medisinsk behandling og tverrfaglig oppfølging, omsorg og pleie
- Bærer av MRSA med kompliserende faktorer
- Store utfordringer med å etterleve tilstrekkelige smitteverntiltak i samvær med andre pasienter
- Positive MRSA prøver tatt innenfor de siste fire ukene før forespørsel om innleggelse
- Fortsatt positiv MRSA etter behandling med antibiotika
- Utprøvd og dokumentert nødvendige tiltak

Eksklusjonskriterier:

Kronisk MRSA bæreskap uten kompliserende faktorer

Henvendelse og søknad om opphold

Bydelene fatter førstegangsvedtak om opphold i helsehus og langtidshjem etter vurdering av den enkelte søkers behov for nødvendige helsehjelp. Det er en målsetting å finne riktig tilbud til den enkelte søker ved førstegangs tildeling. Dette sikres ved at bydelens vedtak er i overensstemmelse med søkers behov og Sykehjemsetatens tilbud. Hvis disse vilkårene ikke er tilstede, kan ikke Sykehjemsetaten oppfylle vedtaket. Sykehjemsetaten har ansvar for tilbudet som gis, og skal sørge for forsvarlig kvalitet på tjenestene.

Egensøknad

Det er den som har behov for, og ønsker tjenesten som søker om opphold. Dersom vedkommende er vurdert til å mangle samtykkekompetanse i forbindelse med egensøknad, er det tilstrekkelig med legens vurdering av grunnlag for søknaden. Manglende samtykkekompetanse må dokumenteres i søknaden. Legeopplysninger og rapporter fra andre aktuelle tjenesteytere skal foreligge.

Ved overføring fra sykehus til helsehus er det tilstrekkelig at pasienten informeres om og samtykker til at sykehuset videreformidler pasientens helseopplysninger.

Tildeling, forvaltning og revurdering

Hvis behovet for helsehjelp endrer seg i løpet av oppholdet, eller det tilkommer opplysninger som ikke var kjent ved tildeling av plass, kan det bli aktuelt å flytte til en bedre egnet plass. En slik situasjon kan utløse bytte av rom, flytting til annen avdeling eller i ytterste konsekvens annen institusjon. Fremgangsmåte ved revurdering av omsorgsbehov er beskrevet i prosedyren: *Vurdering av omsorgsbehov* (vedlagt).

Det er avdelingen der beboeren bor som har ansvar for revurdering av omsorgsbehov.

Vedlegg/lenker/henvisninger

- [Pasienter med behov for ekstra ressurser](#)
- [Vurdering av omsorgsbehov](#)
- [Oslo standard 1.0](#)
- [Oversikt over spesialtilbud i Oslopsykehjemmene](#)